

stellen voor het anti-militarisme door eenige harer schranderste leiders voorgestaan, evenmin verdient de anti-revolutionnaire partij te worden berispt of geprezen voor de houding door eenige harer voormannen in het kerkelijke aangenomen.

Wat mij betreft — en dit strekke tevens tot antwoord op menige vraag mij dezer dagen gedaan — ik schroom niet, met allen eerbied voor anderer inzicht te verklaren :

10. dat de handelingen die tot de schorsing van Amsterdamsche predikanten, ouderlingen en diakenen aanleiding gaven, door mij diep worden betreurd ;

20. dat ik het thans plicht acht voor elke gemeente van de Ned. Hervormde Kerk in ons vaderland, om bij de beroeping van predikanten, bij de benoeming van ouderlingen en diakenen en bij de keuze van een kiescollege, geen stemmen uit te brengen op eenig persoon hoe uitnemend ook, zonder volkomen verzekerd te zijn, dat hij zijne bediening nimmer zal gebruiken om verzet te plegen tegen de kerkelijke organisatie waaronder hij is aangesteld.

Met deze verklaring vertrouw ik te blijven goed anti-revolutionnair.

Ik heb de eer te zijn,

9 Januari 1886.

Uw dw.

G. J. Th. Beelaerts van Blokland,

lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Te vergeefs zocht een zijner Collega's in de Kamer, de eerstaanwezende adviseur der paneelzagerij, den indruk van dat schrijven, tevens eene herinnering van het weggeborgen program der ware Antirevolutionairen, weg te nemen. Beelaerts van Blokland liet zich niet tot het voorgestelde houden van eene discussie over kerkrechtelijke vraagstukken bewegen, maar beantwoordde de uitnoodiging, waarbij het toen reeds uitgevondene „Chassinot" zijne diensten moest bewijzen, op de volgende wijze (*Handelsblad* van 19 Januari, N°. 17636, *Avondeditie*) :

Aan den Hoog Wel Geboren Heer Jhr. mr. A. F. de Savornin Lohman te Amsterdam.

Amice, Collega !

Kunt ge beseffen, dat Uw schrijven, door de nieuwsbladen ontvangen, mij eenigszins verwonderde? Zoo ja, des te beter.

Met belangstelling vernam ik daaruit, welke aanleiding er voor U bestaan heeft om den 6 Jan. 11. op te treden aan het Commissariaat van Politie en in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Ware het mij destijds gegeven U te adviseeren, mijn advies zou met twee woorden geweest zijn : Onthoud U.

Intusschen, wat gebeurd is, is gebeurd, en nu bevreedt het U, dat er ergernis is gegeven, en dat tal van leden onzer Kerk, die ge, dit weet ik zeker, als vrome Christenen waardeert en liefhebt, hunne diepe smart over het voorgevallene niet kunnen verbergen? Toch weten we, dat waar wind is gezaaid, storm wordt geoogst.

Maar ge vraagt thans van mij een advies. Zie, onder andere omstandigheden zou in dat verzoek het gevaar kunnen gelegen zijn, van mij hoogmoedig te maken. Ditmaal echter bestaat daarvoor geen vrees; want uit uwe beschouwing blijkt, dat ge zelf een zeer beslist oordeel over de kerkelijke toestanden ten uwent hebt, gelijk ik trouwens geen oogenblik betwijfelde.

Uw verzoek komt dus neer op een voorstel, om een openlijk twistgeschrift aan te vangen. Wil mij ten goede houden, dat ik dit voorstel tot een kerkrechterlijk tournooi